

RAANHANGSEL TOT DE HANDELINGEN VAN DE GEMEENTERAAD

(Vragen van de fractie D66 Rijswijk)

No. VR 25/09

Rijswijk, 08 april 2025

Corsa nummer: 25.021674

Veilig over straat

De laatste cijfers over veiligheid vragen om actie. Jonge vrouwen voldoen zich onveilig in de openbare ruimte. Van station, in het openbaar vervoer tot parken en bossen 61% van de 12-25-jarige vrouwen geeft aan zich wel eens onveilig te voelen. Dat is meer dan twee keer zoveel als mannen. In stedelijke gebieden krijgt driekwart van de vrouwen te maken met straatintimidatie. De helft van de vrouwen past zich aan, wat gevolgen heeft voor hun manier van leven, ontwikkeling en de kansen die zij hebben.

Bij een vrije samenleving hoort het feit dat het voor vrouwen en mannen even gemakkelijk moet zijn om de straat op te gaan.

D66 Rijswijk stelt daarom de volgende vragen om beter inzicht te hebben in de stand van zaken in Rijswijk.

1. Hoeveel meldingen van straatintimidatie en seksueel geweld zijn in Rijswijk zijn er bekend in de afgelopen jaren (indien mogelijk: periode 2020 tot nu)?
2. Hoe vaak zijn er meldingen van straat- en/ of seksuele intimidatie sinds de invoering van de Wet Seksuele Misdrijven in 2024 opgepakt door politie?
3. Wat is er nodig om aan te sluiten bij de pilot die buitengewoon opsporingsambtenaren op laat treden tegen straatintimidatie?
4. Kan de gemeente meer bekendheid geven aan de mogelijkheid om (online) plekken te melden die door vrouwen als onveilig worden ervaren?
5. Onderzoek heeft laten zien dat de buitenruimtes in het ontwerp - vaak onbedoeld - vrouwen buitensluit. Hoe gaat het college bij de nieuwe wijze van het maken van plannen voor de stad - op basis van de Omgevingswet - zorgen dat de straat en buitenruimte veiliger is voor vrouwen? Komt dit ook expliciet terug in vragen bij de Omgevingstafel en de inspraak voorafgaand aan het ontwerp?
6. Kan worden toegezegd dat bij nieuwe projecten de vijf ontwerpprincipes uit het onderzoek 'ruimte voor meiden' worden meegenomen om de veiligheid van vrouwen in de openbare ruimte te verbeteren? Zo nee, waarom niet?

Elze Woudstra
D66 Rijswijk

Nb: De vijf ontwerp principes:

1. Zorg voor multifunctionele openbare ruimtes voor meiden (OV, winkelen, speeltuin, groen)
2. Zorg voor toezicht (geen politie, maar 'normale' werkende mensen)
3. Zorg voor zichtlijnen, verlichting, en toegankelijkheid
4. Herken en ondersteun strategieën om ongewenst gedrag te voorkomen
5. Houd rekening met de culturele achtergrond van meiden

<https://www.tudelft.nl/bk/onderzoek/research-stories/een-veilige-buurt-ontwerpen-voor-en-met-meiden>
<https://www.socialevraagstukken.nl/maak-plaats-voor-jonge-vrouwen-in-openbare-ruimte/>

Het college beantwoordt de vragen als volgt:

1. *Hoeveel meldingen van straatintimidatie en seksueel geweld zijn in Rijswijk zijn er bekend in de afgelopen jaren (indien mogelijk: periode 2020 tot nu)?*

Straatintimidatie werd voor 1-7-2024 niet als zodanig geregistreerd. De cijfers van seksueel geweld bestrijken de hele bandbreedte en kunnen derhalve geen valide beeld geven over wat er op straat plaats vindt.

Incidenten (stuur)	2020	2021	2022	2023	2024
F520 AANSTOOTGEVEND GEDRAG (SCHENNIS)	12	15	19	18	13
F521 VERKRACHTING MET DWANG/GEWELD/BEDREIGING	7	6	11	14	9
F522 AANRANDING MET DWANG/GEWELD/BEDREIGING	11	9	20	10	7
F523 OVERIGE ZEDENMISDRUIVEN	0	0	0	0	0
F525 PORNOGRAFIE/SCHADELUKE VERTONING AAN KIND	0	0	0	0	0
F526 SEKSUEEL MISBRUIK AFH.RELATIE (18+ SLACHTOFFER)	2	1	3	3	2
F527 SEKSUEEL MISBRUIK KIND (VERKRACHTING/AANRANDING KIND)	3	5	1	2	3
F529 OVERIGE MELDINGEN ZEDEN	12	12	23	27	15
F5295 MISBRUIK SEKSUEEL BEELDMATERIAAL	1	1	2	5	1
F5296 GROOMING	0	0	0	0	0
F5212 VERKRACHTING ZONDER DWANG/GEWELD (OPZET/SCHULD)	0	0	0	0	0
F5236 SEKSUEEL CORRUMPEREN	0	0	0	0	0
F5234 SEKSUELE INTIMIDATIE ONLINE	0	0	0	0	1
F5233 SEKSUELE INTIMIDATIE OFFLINE	0	0	0	0	1
F5222 AANRANDING ZONDER DWANG/GEWELD (OPZET/SCHULD)	0	0	0	0	3
F5235 SEXCHATTING	0	0	0	0	0
1.4.1. Zedendelicten	48	49	79	79	55
26-mrt-2025			- 1 -		

2. *Hoe vaak zijn er meldingen van straat- en/ of seksuele intimidatie sinds de invoering van de Wet Seksuele Misdriften in 2024 opgepakt door politie?*

Dit betreft 3 meldingen. Deze wet is ingegaan op 1 juli 2024. Het is echter denkbaar dat er zich wel degelijk incidenten op dit gebied hebben voorgedaan maar niet onder deze noemer zijn geregistreerd. Zo zijn er in deze periode ook 7 maal melding gemaakt van aanstootgevend gedrag in publiek domein.

3. *Wat is er nodig om aan te sluiten bij de pilot die buitengewoon opsporingsambtenaren op laat treden tegen straatintimidatie?*

De strafbaarstelling van seksuele intimidatie in het openbaar (artikel 429ter Sr.) is niet opgenomen in de domeinlijst van domein I. De boa's zijn daarom niet automatisch bevoegd tot opsporen en het handhaven. Om aan te sluiten bij de pilot moeten de hoofdofficiërs van het arrondissementsparket een aanwijzingsbesluit nemen. Er moet een boa aangesteld worden binnen het team Handhaving die een specifiek opleidingsprogramma voor de handhaving van de nieuwe strafbaarstelling met succes moet afronden. Daarna heeft deze boa pas de bevoegdheid om op seksuele intimidatie in het openbaar te kunnen handhaven.

4. *Kan de gemeente meer bekendheid geven aan de mogelijkheid om (online) plekken te melden die door vrouwen als onveilig worden ervaren?*

Wij hebben in Rijswijk geen online meldpunt om plekken te melden die specifiek door vrouwen als onveilig worden ervaren. Plekken die als onveilig worden ervaren kunnen bij de gemeente gemeld worden via stadhuis@rijswijk.nl of veiligheid@rijswijk.nl. Zodoende heeft de gemeente naar aanleiding van signalen van inwoners actie ondernomen om de veiligheidsbeleving te vergroten, denk hierbij aan de maatregelen in de fysieke ruimte (zoals het verplaatsen van een bankje) rondom de Galjoenstraat, cameratoezicht op het Stationsplein en snoeiwerk van bosschages in het Kruisvaarderspark. Verder heeft de gemeente vragen over straatintimidatie en onveilige plekken in de nieuwe vragenlijst van de Veiligheidsmonitor 2025 laten opnemen.

5. *Onderzoek heeft laten zien dat de buitenruimtes in het ontwerp - vaak onbedoeld - vrouwen buitensluit. Hoe gaat het college bij de nieuwe wijze van het maken van plannen voor de stad - op basis van de Omgevingswet - zorgen dat de straat en buitenruimte veiliger is voor vrouwen? Komt dit ook expliciet terug in vragen bij de Omgevingstafel en de inspraak voorafgaand aan het ontwerp?*

Bij de omgevingstafels wordt niet expliciet ingegaan op het veiliger maken van de buitenruimte specifiek voor vrouwen. Wel wordt er ingegaan op de veiligheid van de buitenruimte (fysieke leefomgeving) in algemene zin. Mocht er vooraf bekend zijn dat een plek specifiek onveilig is voor vrouwen, wordt dit uiteraard meegenomen in de overwegingen. Dit is tot op heden niet eerder voorgekomen.

6. *Kan worden toegezegd dat bij nieuwe projecten de vijf ontwerpprincipes uit het onderzoek 'ruimte voor meiden' worden meegenomen om de veiligheid van vrouwen in de openbare ruimte te verbeteren? Zo nee, waarom niet?*

Van de betreffende ontwerpprincipes maken de principes 1 (betekenisvolle en multifunctionele plekken) 3 ("ogen op straat") en 4 (zichtlijnen, verlichting en toegankelijkheid) deel uit van de gangbare ontwerppraktijk. Dit zijn principes die voor alle gebruikers bijdragen aan een kwalitatief goede en bruikbare buitenruimte en in elk ontwerp aan bod komen. De ontwerpprincipes 2 (normatieve kaders) en 5 (onderkennen van copingstrategieën) zien meer op gedrag dan op ontwerp van de openbare ruimte en laten zich zonder nadere duiding dan ook niet in ontwerp vertalen. Overigens wordt voor het ontwerp van openbare ruimte op specifieke plekken in de stad, gericht op verblijf (zoals Bogaardplein en stationsgebied) overlegd met team Veiligheid of er specifieke veiligheidskwesties spelen waarmee rekening gehouden moet worden.

Burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

P.M. Schuit

H. Sahin